

Polisi Pengurusan

Individu Muslim yang Mengalami
Kecelaruan Gender (Gender Dysphoria) dan Disyaki Mempunyai
Kekeliruan Jantina (Disorders/Differences of Sex Development)
Menurut Perspektif Islam dan Perubatan di Malaysia

KANDUNGAN

KANDUNGAN

MUKA SURAT

1. LATAR BELAKANG

1.1.	Pembangunan Polisi dan Objektif	5
1.2.	Populasi Sasaran	7
1.3.	Kumpulan/Pengguna Sasaran	7
1.4.	Kumpulan Pembangun	8
1.5.	Abreviasi	14
1.6.	Algoritma - Carta Alir Pengurusan Kes Kecelaruhan Gender (GD)	15
1.7.	Algoritma – Carta Alir Rujukan kepada JAKIM untuk Pengurusan	17
1.8.	Terma dan Definisi Ringkas untuk Tinjauan Pantas	18

2. PENGENALAN

2.1.	<i>Disorders/Differences of Sex Development (DSD)</i>	22
2.2.	<i>Gender Dysphoria (GD)</i>	25
2.3.	Khunsa dan <i>Mutasyabbih</i>	27

3. PENGURUSAN INDIVIDU DSD DI MALAYSIA

3.1.	Saringan Jantina Bayi Selepas Proses Kelahiran atau Ketika Pemeriksaan Neonatal di Pusat Kesihatan Primer	34
3.2.	Pengendalian Bayi yang Mempunyai Masalah <i>Ambiguous Genitalia</i>	35
3.3.	Ciri-ciri Klinikal dalam Kalangan Kanak-kanak dan Remaja	39
3.4.	Ujian Asas yang Boleh Dilakukan di Peringkat Pusat Kesihatan Primer	39
3.5.	Prinsip Pengendalian Secara Am bagi Masalah <i>Ambiguous Genitalia</i>	40

3.6.	Komunikasi dengan Ibu Bapa	41
3.7.	Siasatan Lanjut yang Dijalankan ke atas Kanak-kanak yang Mempunyai <i>Ambiguous Genitalia</i>	42
3.8.	Laluan Rujukan Individu DSD	44
3.9.	Pengurusan Penilaian dan Rawatan Perubatan untuk Individu DSD	53
3.10.	Pengurusan Rawatan Pembedahan untuk Individu DSD	54
3.11.	Pengurusan Penilaian dan Rawatan Psikiatri dan Psikologi untuk Individu DSD	57
3.12.	Peranan Pihak Autoriti Islam dalam Pengurusan DSD	63
3.13.	Peranan Jabatan Pendaftaran Negara (JPN)	67
4.	PENGURUSAN INDIVIDU BUKAN DSD DI MALAYSIA	
4.1.	Pengendalian dan Penilaian Psikiatri bagi Individu Bukan DSD	70
4.2.	Pengendalian Pihak JAKIM Terhadap Individu Bukan DSD	76
4.3.	Sokongan Psikososial bagi Individu Bukan DSD	77
5.	ISU DAN CABARAN	
5.1.	Isu dan Cabaran dalam Pengurusan DSD	79
6.	LAMPIRAN	81
7.	RUJUKAN	83

1.4. KUMPULAN PEMBANGUN

PENYELIDIK GERAN TRANSLASI UKM-TR-015

Pengerusi

Prof. Dr. Ani Amelia binti Dato' Zainuddin

Pakar Perunding Kanan Obstetrik & Ginekologi,
Ketua Unit Ginekologi Kanak-kanak & Remaja (PAG),
Jabatan Obstetrik & Ginekologi, Fakulti Perubatan,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Ahli

Prof. Madya Dr. Ahmad Munawar Bin Ismail

Timbalan Dekan (Penyelidikan & Inovasi),
Fakulti Pengajian Islam,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Ahli

Prof. Madya Dr. Rahmah binti Rasat

Pakar Perunding Pediatrik,
Jabatan Pediatrik,
Hospital Canselor Tuanku Muhriz,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Prof. Madya Dr. Tuti Iryani binti Mohd Daud

Pakar Perunding Psikiatri, Jabatan Psikiatri,
Fakulti Perubatan,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Prof. Madya Dr. Norasyikin Binti A. Wahab

@ A. Rahman
Pakar Perunding Endokrin,
Jabatan Perubatan, Fakulti Perubatan,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Prof. Dr. Salasiah binti Hanin Hamjah

Peneraju Kluster Warisan dan Masyarakat
Madani, Pusat IDEA,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Prof. Dr. Rafidah Hanim binti Mokhtar

Pensyarah Fisiologi Gender dan Kardiovaskular,
Fakulti Perubatan dan Kesihatan,
Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)

Dr. Mohd Izwan bin Md Yusof

Penolong Pengarah Kanan Bahagian Keluarga,
Sosial & Komuniti,
Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM)

SEKRETARIAT GERAN TRANSLASI UKM-TR-015

Dr. Nik Sumayyah binti Nik Mhd Nor
Pakar Perubatan Obstetrik & Ginekologi,
Hospital Tunku Azizah

Atikah binti Muhammad Noor Choliq
Pembantu Penyelidik (2022-2024)

Dr. Jairus Reuben Raj
Pembantu Penyelidik Siswazah (2022-2023)

Karthnee A/P Balakrishnan
Pembantu Penyelidik Siswazah (2022)

Anisatul Qolbi binti Mohd Sofiyuddin
Pembantu Penyelidik Siswazah (2021)

Dr. Maliya Suofelya
Pembantu Penyelidik (2022)

Tunku Yusrina Tunku Nazrin
Pelukis Grafik (2024)

PAKAR-PAKAR YANG MENYUMBANG TERHADAP PEMBINAAN POLISI

Prof Dr. Muhammad Yazid bin Jalaludin

Profesor,
Jabatan Pediatrik,
Fakulti Perubatan, Universiti Malaya

Prof. Emeritus Dato' Dr. Mahmud Bin Mohd Nor

Pakar Bedah Pediatrik,
Universiti Sains Islam Malaysia (USIM)

Prof. Dr. Samsul bin Draman

Timbalan Pengarah Kampus Kuantan,
Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM)

Dr. Sharifah Zubaidiah binti Syed Jaapar

Pakar Psikiatri,
Universiti Sains Malaysia (USM)

Dr. Umi Adzlin binti Silim

Pakar Perunding Psikiatri Konsultasi Liaison,
Hospital Sultan Idris Shah, Serdang

Ts. Siti Fatahiyah binti Mahamood

Pensyarah,
Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS),
Universiti Teknologi MARA (UiTM)

Dr. Marjmin binti Osman

Pakar Perunding Kanan Surgeri Pediatrik,
Jabatan Surgeri, Fakulti Perubatan,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Puan Haslinda binti Mohd Fauzi

Pengarah Bahagian Kelahiran, Kematian & Anak
Angkat,
Jabatan Pendaftaran Negara (JPN)

Dr. Roziana binti Ariffin

Pakar Perunding Patologi Genetik,
Pantai Premier Pathology

Puan Haniza Hanim binti A Rahim

Penolong Pengarah Bahagian Kelahiran, Kematian
& Anak Angkat, Jabatan Pendaftaran Negara (JPN)

Dr. Taqwa binti Zabidi

Penolong Pengarah Kanan
Bahagian Maqasid Syariah,
Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM)

Ustaz Mohamad Shukry bin Sulaiman

Ketua Penolong Mufti (Ketua Bahagian Fatwa),
Jabatan Mufti Negeri Selangor

Dr. Nasrudin bin Subhi

Pensyarah Kanan Pusat Kajian Psikologi dan
Kesejahteraan Manusia,
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Ustaz Abdul Wahid Bin Ishak

Penolong Mufti Kanan,
Jabatan Mufti Negeri Selangor

Dr. Azri bin Bhari

Pensyarah Kanan
Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS),
Universiti Teknologi MARA (UiTM)

Dr. Aishah Siddiqah binti Alimuddin

Pensyarah Perubatan dan Pakar Psikiatri,
Universiti Putra Malaysia (UPM)

Dr. Noor Lita binti Adam

Pakar Perunding Endokrinologi,
Hospital Seremban

Dr. Jafanita binti Jamaludin

Ketua Penolong Pengarah Kanan,
Bahagian Perkembangan Perubatan,
Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM)

Dr. Muhamad Aadiyat bin Abdul Hamid

Ketua Penolong Pengarah Kanan,
Bahagian Perkembangan Perubatan,
Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM)

Dr. Nik Sumayyah Nik Mhd Nor

Pakar Obstetrik & Ginekologi,
Hospital Tunku Azizah

Dr. Nurul Rabiah binti Mat Noh

Pensyarah akademik,
Jabatan Ilmu Pendidikan,
Institut Pendidikan Guru Kampus Bahasa Melayu

Dr. Nuur Asyikin binti Mohd Shukor

Pakar Psikiatri, Jabatan Psikiatri,
Hospital Canselor Tuanku Muhriz,
Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)

Dr. Yusniza binti Yusoff

Pakar Perunding Endokrinologi,
Hospital Sungai Buloh

Dr. Nurul Nadia binti Ismail

Pakar dan Ketua Jabatan Psikiatri Dan Kesihatan
Mental, Hospital Kulim

Dr. Siti Nur Aishah binti Rahmat

Ketua Penolong Pengarah Kanan,
Bahagian Perkembangan Perubatan,
Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM)

Dr. Mohamad Afiq Farhan bin Ahmad Safian

Ketua Penolong Pengarah,
Bahagian Perkembangan Perubatan,
Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM)

Ts. Dr. Mohd Ridhuan Mohd Jamil

Pensyarah,
Jabatan Pengajian Pendidikan,
Fakulti Pembangunan Manusia,
Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)

UNIVERSITI
KEBANGSAAN
MALAYSIA

*The National University
of Malaysia*

Copyright © 2024
Ani Amelia Zainuddin UKM

JABATAN OBSTETRIK & GINEKOLOGI HCTM • OBSTETRIC & GYNECOLOGY DEPARTMENT OF HCTM

Rujukan : UKM FPR.ONG 800-2/9/1

Tarikh : 20 Oktober 2022

Prof. Dr. Samsul bin Draman
Office Of Deputy Campus Director
(Academic Support Services)
International Islamic University Malaysia Kampus Kuantan

YBhg. Prof./Dato'/Datin/Dr./Tuan/Puan,

SURAT JEMPUTAN BAGI MENGHADIRI BENGKEL PENYEDIAAN DRAF PERTAMA GARIS PANDUAN KES DSD MENURUT PERSPEKTIF SYARIAH DAN PERUBATAN YANG TELAH DIWUJUDKAN.

- Projek Penyelidikan Geran Translational UKM (UKM-TR-015)

Dengan segala hormatnya perkara di atas adalah dirujuk.

2. Pihak Kluster Warisan dan Masyarakat Madani, Pusat IDEA menerusi projek penyelidikan Geran Translational UKM (UKM-TR-015) bertajuk *Guidelines on management of gender dysphoria in Muslim patients with suspected Differences of Sex Development (DSD) from the Islam and Medical Perspectives* berhasrat mengadakan bengkel sebagai keperluan menyediakan draf pertama garis panduan kes DSD menurut perspektif syariah dan perubatan yang telah diwujudkan.

3. Sukacita pihak kami ingin menjemput YBhg. Prof./Dato'/Datin/Dr./Tuan/Puan sebagai panel bagi bengkel yang akan diadakan pada ketetapan berikut :

Tarikh : 10 & 11 November 2022 (Khamis & Jumaat)

Masa : 9.00 pagi - 5.00 petang (Hari 1)

: 9.00 pagi - 12.00 tengah hari (Hari 2)

Tempat : AVANTÉ Hotel, Petaling Jaya

4. Bersama-sama ini, dilampirkan borang kehadiran untuk dilengkapkan dan diserahkan semula kepada kami.

5. Sehubungan itu, kami amat berbesar hati sekiranya pihak YBhg. Prof./Dato'/Datin/Dr./Tuan/Puan dapat menerima undangan ini. Kami sertakan juga atur cara bengkel untuk rujukan tuan.

Salam hormat

CERTIFIED TO MS ISO 9001 : 2015

Cert. No. : QMS 01547

**PEJABAT JABATAN OBSTETRIK & GINEKOLOGI
HOSPITAL CANSOLOR TUANKU MUHRIZ (HCTM)**

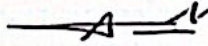
Tingkat 2, Kompleks Pendidikan Perubatan Canselor Tuanku Ja'afar, Kampus Kuala Lumpur,
Jalan Yaacob Latif, Bandar Tun Razak, 56000 Cheras, Kuala Lumpur

Tel.: +603-91456485/5950/5949/5967 Faks: +603-9145 6672 E-mel: kjong@ppukm.ukm.edu.my Web: www.hctm.ukm.my

Mengilham Harapan, Mencipta Masa Depan • Inspiring Futures, Nurturing Possibilities

www.ukm.my

Yang benar,

PROF MADYA DR ANI AMELIA BINTI ZAINUDDIN

Ketua Projek
UKM-TR-015

s.k. - Fail Projek UKM-TR-015

Borang Kehadiran Bengkel Geran Translasi UKM-TR-015

Saya _____ (No. Tel _____)
akan *hadir/tidak hadir pada

- ☐ 10 & 11 November
☐ 10 November
☐ 11 November

(sila tanda mana yang berkenaan)

Jika hadir untuk kedua-dua tarikh, adakah Tuan/Puan memerlukan penginapan? *Ya/Tidak

*sila potong yang tidak berkenaan

Yang benar,

(_____)

CERTIFIED TO MS ISO 9001 : 2015 Cert. No. : QMS 01547

**PEJABAT JABATAN OBSTETRIK & GINEKOLOGI
HOSPITAL CANSELOR TUANKU MUHRIZ (HCTM)**

Tingkat 2, Kompleks Pendidikan Perubatan Canselor Tuanku Ja'afar, Kampus Kuala Lumpur,
Jalan Yaacob Latif, Bandar Tun Razak, 56000 Cheras, Kuala Lumpur

Tel.: +603-91456485/5950/5949/5967 Faks: +603-9145 6672 E-mel: kjong@ppukm.ukm.edu.my Web: www.hctm.ukm.my

Mengilham Harapan, Mencipta Masa Depan • Inspiring Futures, Nurturing Possibilities

www.ukm.my